

Zapust' a cti kořeny, bude krásně na zemi

Motto:

„Zaléváš-li květiny, zalévej kořeny. Poučuješ-li člověka, mluv k jeho srdci.“

Čínské přísloví

ŠVP platný s účinností od 1. 9. 2020

S11/2020

Zřizovatel: Obec Holčovice

Zpracovala: Petra Trebuláková

Ředitelka: Mgr. Jana Válková, MBA

Podpis ředitelky školy a razítko:

ÚVOD

V dnešním uspěchaném světě my dospělí často zapomínáme na to, že jsme jen malou součástí přírody, i když velmi podstatnou. Stále spěcháme, abychom stihli vše, a přitom pořádně nestihneme nic. Nemáme čas na svou rodinu, na své koníčky, na přátele, ale nejhorší je, že nemáme čas na to, co je našemu srdci nejbližší a nejmilejší... Jsou to naše děti.

Pojďme to společně změnit. Pokud našim dětem dáme více svého času, oplatí nám to láskou, vyrovnaností, úsměvem. Vyrostou z nich zdravě sebevědomé bytosti, které svou lásku i čas opět vrátí svým dětem, rodičům i prarodičům.

Propojí nás všechny kořeny k životu, k přírodě i k tradicím.

Obsah

1. Identifikační údaje o mateřské škole	5
2. Obecná charakteristika mateřské školy	6
3. Podmínky vzdělávání	8
3.1 Věcné podmínky	8
3.2 Životospráva	9
3.3 Psychosociální podmínky	10
3.4 Organizace chodu mateřské školy	11
3.5 Personální a pedagogické zajištění	13
3.6 Řízení mateřské školy	14
3.7 Spoluúčast zákonných zástupců a MŠ	15
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími podmínkami	16
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných	17
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	17
4. Organizace vzdělávání	18
4.1 Charakteristika a složení třídy	18
4.2 Vzdělávání	18
4.3 Kritéria přijímání dětí do MŠ	19
5. Charakteristika vzdělávacího programu	20
5.1 Platná legislativa, ze které vychází v současnosti předškolní vzdělávání	20
5.2 Východiska Školního vzdělávacího programu	20
5.3 Cíle mateřské školy	21
6. Charakteristika vzdělávacího programu	23
6.1 Vzdělávací obsah ŠVP	24
7. Vzdělávací projekt ŠVP PV a přehled integrovaných bloků	27
8. Evaluační činnost školy	73
8.1 Plán evaluačních činností	74
9. Adaptační program „Kamarádi a Berušky“	76
10. Minimální preventivní program	77
10.1 Obsah minimálního preventivního programu:	77
11. Závěr	79

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Holčovice, příspěvková organizace
Adresa:	Holčovice 242, 79371 Holčovice
IČO:	75029499
Právní forma školy:	příspěvková organizace (s celodenním provozem)
Telefon:	793242477
E-mail:	trebulakova@zsholcovice.cz
Webové stránky:	zs.holcovice@razdva.cz
Kapacita školy:	28 dětí
Počet tříd:	1
Provozní doba:	6:00 – 16:00
Věková kategorie dětí:	2 – 6 let
Ředitelka školy:	Mgr. Jana Válková, MBA
Název ŠVP PV:	„Zapust’ a cti kořeny, bude krásně na zemi.“
Zpracovala:	Petra Trebuláková
Účinnost :	od 1. 9. 2020 s možností každoroční aktualizace
Zřizovatel školy:	Obec Holčovice, 79371 Holčovice 24
IČO:	00295990
Telefon:	554644189
E-mail:	podatelna@obecholcovice.cz
Webové stránky:	http://www.obecholcovice.cz

2. Obecná charakteristika mateřské školy

Díky silné populaci v letech 1960 – 1979 byly velké potíže s umístěním dětí v mateřské škole. Na stavbě nové mateřské školy s kapacitou 60 dětí se podíleli občané Holčovic. Provoz v nové mateřské škole byl zahájen 1. 9. 1980. Až do roku 1995 byly v provozu 2 třídy. V každé třídě bylo zapsáno 30 dětí.

Mateřská škola prošla řadou rekonstrukcí, poslední rekonstrukce byla dokončena v roce 2019 přestavbou nové střechy rovné střechy, přes kterou zatékalo, na valbovou střechu, která příznivě ovlivnila ráz okolní krajiny.

V současnosti je mateřská škola jednotřídní s kapacitou dětí v počtu 26 ve věku 3 – 6 let. MŠ má povolenou výjimku od obecního úřadu v počtu maximálně 28 dětí.

Budova MŠ se nachází v samotném středu malebné vesnice Holčovice, obklopena stráněmi a lesy. V těsné blízkosti MŠ se nachází obecní úřad, pošta, obchod Jednota, autobusová zastávka a v neposlední řadě základní škola, jejíž součástí se MŠ stala 1. 7. 2020, kdy vznikl jeden právní subjekt ZŠ a MŠ Holčovice.

Součástí mateřské školy je rozsáhlá zahrada se vzrostlými keři a stromy. Zahrada je vybavena 129 m dlouhou dopravní dráhou, průlezkami, houpacím mostem, malou rozhlednou, šplhací sestavou, skluzavkami, závěsnými houpačkami, dřevěnou lodí, vláčkem, malou horolezeckou stěnou, kreslicí tabulí a dvěma pískovišti, z nichž jedno je vybaveno stříškou. Prostor pod průlezkami, skluzavkami a houpačkami má dopadovou plochu, herní sestavy a prvky jsou ze dřeva a splňují atest. Vybavení k dětským hrám se nachází v dřevěném domečku. Terasa, která je součástí zahrady, je využívána ke stolování, vzdělávání a hrám při pobytu venku. Svah zahrady je částečně zalesněn a v teplých dnech tak poskytuje dětem ochranu před slunečními paprsky. Na podzim se přírodniny ze zahrady využívají k tvořivým a manipulačním činnostem. V zimním období poskytuje široké využití pro zimní radovánky. Zahrada celoročně poskytuje dostatek příležitostí k volnému pohybu i k cílenému osvojování poznatků o přírodě.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce se základní školou, které je MŠ od 1. 7. 2020 součástí. Spolupráce se základní školou je zaměřena na bezproblémový přechod dětí z mateřské školy do školy základní. V rámci společných návštěv děti poznávají chod i prostory školního zařízení i družiny. Účastní se také společných akcí (divadelní představení, plavecký výcvik, jarmarky..).

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem – obecním úřadem Holčovice a dalšími orgány státní správy v Holčovicích.

Moc si vážíme spolupráce s místními hasiči, kteří jsou nám nápomocni při různých akcích a věnují nám svůj čas na dobrovolných besedách s dětmi. Krásná spolupráce je s místní knihovnou, paní knihovnice připravila pro děti spoustu krásných aktivit a chodí dětem předčítat zajímavé příběhy, čímž získává zájem dětí o knihy a čtení.

Mezi další subjekty, se kterými MŠ spolupracuje, patří pedagogická poradna v Krnově, KVIC Nový Jičín, Agnos Bruntál, logopedická poradna v Krnově.

Od září 2020 jsme se přihlásili k projektu Se Sokolem do života, aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky. Projekt je zaměřen na nejmladší generaci. Děti se učí vnímat pohyb jako přirozenou součást života a to díky kladné motivaci, při které je všemi aktivitami provází postavičky zvířátek.

Navázali jsme spolupráci s místními včelaři, kteří dětem přiblíží význam včel v každodenním životě.

Mateřská škola vzhledem ke svému umístění uprostřed nádherné přírody v podhůří Jeseníků přizpůsobila zaměření vzdělávacího programu k ekologickým a přírodovědným aktivitám. Má také velký zájem na udržování a obnovování tradic. Svou účastí podporuje kulturní dění v obci při společenských a kulturních setkáních.

3. Podmínky vzdělávání

Základní podmínky jsou vymezeny legislativou (zákony, vyhlášky, prováděcí předpisy v platném znění).

Další konkrétní podmínky vzdělávání v naší mateřské škole přímo ovlivňují a podmiňují úroveň a kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Součástí podmínek jsou dílčí záměry, které bychom chtěli dle možností naplnit, abychom postupně dosáhli optimálního stavu pro vlastní vzdělávací proces.

3.1 Věcné podmínky

V roce 2013 proběhla celková rekonstrukce budovy školy. Došlo k opravě střechy, výměně oken a dveří. V roce 2014 bylo vyměněno osvětlení v celé budově, položeno nové linoleum na chodbě. V roce 2015 bylo namontováno nové zábradlí u schodiště, stěny okolo schodiště byly obloženy dřevěnými bloky a na schodiště bylo položeno nové linoleum. Dále byl nainstalován nový box na ručníky pro děti, byla provedena rekonstrukce přípravné kuchyně a rekonstrukce kotelny s novými kotli. V roce 2016 byla provedena malba v pastelových barvách.

Budova MŠ je pavilónového typu, byla projektována přímo pro předškolní vzdělávání a za tímto účelem jsou také přizpůsobeny vnitřní prostory. Vchod do MŠ je v přízemí, po schodišti se vystoupá do 1. patra vestibulu MŠ, kde jsou informační tabule pro rodiče. Nachází se zde šatna dětí, která je vybavena skříňkami s botníky s dostatečným prostorem pro odkládání oblečení dětí. Šatna s chodbou jsou využívány k vystavování prací a výrobků dětí. Je zde i šatna zaměstnanců a sociální zařízení pro děti i zaměstnance. V poschodí je umístěna také třída a herna pro děti.

Třída je opticky rozdělena na herní část, kterou tvoří hrací koutky a na místo určené pro stolování a výtvarné aktivity. Stolečky i židličky jsou přizpůsobené výškovým velikostem dětí. Nábytek s otevřenými policemi slouží k ukládání hraček a pomůcek. Na lavičce jsou umístěny šanony dětí s výtvarnými pracemi. V jedné části je umístěn stůl na pitný režim. Podlaha je pokryta omyvatelným povrchem (linoleem). Náleží k ní malý sklad, určený k uskladnění výtvarného a kreslicího materiálu a místnost k uskladnění lehátek na odpočinek dětí.

Se třídou sousedí kuchyňka pro přípravu jídla a na ni navazuje chodba s výtahem pro přepravu stravy.

Herna slouží ke hře, k pohybovým a hudebním aktivitám, k polednímu odpočinku. V rohu herny je umístěn stůl pro pedagogické pracovnice s pedagogickým zázemím (knihovna s metodickými materiály pro vzdělávání dětí). Podlaha herny je pokryta kobercem. Je vybavena klavírem. Prostory herny slouží k odpočinku dětí, rozkládají se v ní lehátka pro relaxaci.

Obě místnosti jsou vymalovány do pastelových barev, jsou prostorné, světlé s okny do zahrady a jsou členěny do rozmanitých koutků - dětská kuchyňka, divadelní koutek, tankovací stanice, malý ponk, obchod, pošta, kosmetický koutek. Jsou vybaveny knihovnou, nábytkovými sestavami a regály s hračkami umístěnými tak, aby byly pro děti bezpečně dostupné. K relaxaci dětí využívají molitanové podložky a polštáře.

MŠ je vybavena dostatečným množstvím hraček a pomůcek, vhodných pro optimální psychomotorický rozvoj a bezproblémový vstup do základní školy. Hračky a učební pomůcky jsou vybírány uvážlivě. Při výběru dbáme na estetické a zdravotní hledisko, funkčnost a přiměřenost jednotlivým věkovým skupinám. Hračky jsou umístěny na viditelném a přístupném místě, dle potřeby se postupně obnovují a dokupují.

Ve druhém vchodu v přízemí byla v létě 2020 vybudovaná školní jídelna, která slouží ke stravování žáků a zaměstnanců základní školy.

Na hlavní budovu navazuje hospodářská budova, ve které je školní kuchyně vybavená moderními nerezovými kuchyňskými spotřebiči a zařízením – konvektomat, elektrická trouba, robot, škrabka na brambory, elektrická stolička, bezdotyková baterie, stoly, dřezy. Kuchyně nabízí přípravu jídla i pro cizí strážníky.

V hospodářské budově se dále nachází archiv, sklady, kancelář vedoucí školní jídelny, kabinet pro učitelky, sociální zázemí pro kuchyň a sauna, která je využívána k otužování dětí. V suterénu hospodářské budovy se nachází kotelna, která v topné sezóně vytápí i prostory obecního úřadu.

Záměr:

- Vybudovat v sociálním zařízení sprchový kout pro děti.
- Zabudovat do oken třídy a herny ochranné sítě proti hmyzu.
- Postupně obnovovat fond pomůcek pro pedagogickou práci.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava v souladu s vyhláškou č. 137/2004 Sb. v platném znění o hygienických požadavcích na stravovací služby. Skladba jídelníčku je pestrá, plnohodnotná a při přípravě jsou dodržovány technologické postupy pokrmů i nápojů. Je udáváno množství alergenů. Denní organizační řád nastavuje interval mezi podávanými jídly.

Po celý den i během pobytu venku je dětem zajištěn pitný režim.

U dětí je respektována individuální potřeba jídla. Učitelky slovně i vlastním příkladem motivují děti k ochutnání stravy, do jídla děti v žádném případě nenutí. Učitelky mají přehled o konzumaci jídla u jednotlivých dětí a předávají informace rodičům.

U dětí podporujeme jejich samostatnost a sebeobsluhu. V rámci jejich schopností a dovedností se spolupodílí na přípravě stolování.

Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme klidové aktivity. K odpočinku, spánku dětí slouží dřevěná lehátka, která se denně rozkládají v prostoru herny. Děti při odpočinku poslouchají četbu, relaxační hudbu, povídání nebo zpěv učitelky. K odpočinku se děti převlékají do vlastního pyžama.

Po celý den je zajištěno pravidelné větrání.

Režim dne je uspořádán tak, aby splňoval podmínky zdravé životosprávy a hygienické požadavky na provoz zařízení.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, zpravidla dvě hodiny, dle klimatických podmínek. Mají dostatek volného pohybu na zahradě, v okolí mateřské školy, na vycházkách, ale i v interiéru mateřské školy.

Zaměstnanci vedou děti svou výchovou i osobním příkladem vedou ke zdravému životnímu stylu.

Záměr:

- vést děti ke zdravému životnímu stylu.
- Dovybavit MŠ tělocvičným náradím a náčiním.
- V průběhu dne zařazovat pohybové aktivity.

3.3 Psychosociální podmínky

Třída je věkově heterogenní. Děti vedeme ke vzájemné spolupráci, starší děti pomáhají mladším. Vytváříme dětem bezpečné a spokojené prostředí s přihlédnutím k jejich věkovým potřebám.

Děti se spolupodílí na vytváření pravidel soužití a snaží se je dodržovat.

Nové děti mají možnost postupné adaptace v mateřské škole se zákonnými zástupci – viz **Adaptační program MŠ „Kamarádi a Berušky“**. Učitelky se domlouvají na individuálním adaptačním režimu, děti přicházejí podle potřeb rodiny. Z důvodu zkrácení adaptačního procesu připravujeme pro rodiče nově příchozích dětí anketní lístek, který zjišťuje zájmy dětí, dovednosti v sebeobsluze, stravovací návyky apod.

- Dbáme na uspokojování potřeb každého dítěte.
- Rozvíjíme u dětí empatické chování.
- Nezatěžujeme děti, nespěcháme při jejich rozhodování.

- Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.
- Každé dítě má stejná práva, možnosti a povinnosti. Žádné dítě není zvýhodňováno ani opomíjeno.
- Důvěru dítěte podporujeme pozitivním hodnocením.
- Vytváříme pro děti kamarádské společenství s volností, osobní svobodou, dodržujeme stanovené normy a pravidla chování, která jsou pro děti srozumitelná.
- Nepodporujeme nezdravou soutěživost dětí.
- Dbáme na uspokojování individuálních potřeb každého dítěte.
- Komunikace mezi dětmi a dospělými je přirozená, přímá, vstřícná a děti respektující.
- Preventivně předcházíme pokusům o šikanu a jiným sociálně patologickým jevům u dětí.

Záměr:

- Vytvořit bezpečné prostředí pro děti, zaměstnance a rodiče.
- Stanovit si srozumitelná pravidla soužití v mateřské škole.
- Dbát na prevenci rizik chování dětí.
- Učit děti chápat odpovědnost za své chování a nechávat jim pocítit přirozené důsledky.
- Hodnotit děti pozitivně a vést je k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

3.4 Organizace chodu mateřské školy

Organizace chodu mateřské školy se řídí denním řádem. Celodenní uspořádání je pouze orientační, denní řád je dostatečně pružný a přizpůsobený dětem, aktuálním situacím a ročnímu období. Umožňuje tak reagovat na individuální potřeby a okolnosti. Vzdělávací aktivity jsou uskutečňovány především formou hry a prožitkovým učením, které je založeno na přímých zážitcích a podporuje dětskou zvědavost a zájem poznávat nové věci. Vzdělávací nabídku pedagogové podrobně zpracovávají v **Třídním vzdělávacím programu** (mohou se do něj zapojit zákonní zástupci), který vychází ze **Školního vzdělávacího programu pro PV**. S plněním ŠVP jsou rodiče seznamováni ústně i pomocí nástěnky v šatně dětí. Vzdělávací program s integrovanými bloky je pro učitelky závazný, nabídku tematických částí či podtémat si učitelky volí samy dle zájmu a potřeb dětí. Kvalitní pomůcky ke vzdělávání jsou připraveny před zahájením vzdělávacího procesu. Výchovně vzdělávací proces obohacujeme dílčími projekty (Se Sokolem do života..., tradice, rituály MŠ) a doplňkovými programy (Adaptační program, Minimálně preventivní program). V třídě je zapsáno 26 dětí a má název „Berušky“. Třída nemá určité zaměření. Vedeme děti k podněcování vlastní aktivity a experimentování. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost se realizovat v malých i větších skupinách, je jim ale také dopřáno soukromí.

Provoz mateřské školy je od **6:00** do **16:00** hodin. Scházení dětí je do **8:00** hodin. V ojedinělých případech a po domluvě s rodiči je možný i pozdější nástup. Novelou (178 /2016 sb.) školského zákona je od 1. 9. 2017 zavedeno povinné předškolní vzdělávání formou pravidelné docházky pro děti, dosáhnou – li v roce zápisu pěti let, které je v rozsahu čtyř hodin denně od **8:00** do **12:00** hodin.

K zajištění bezpečnosti v mateřské škole slouží zabezpečovací systém, osázen venkovním tablem. Ve třídě je pak zabudován monitor s tlačítky, kterými jsou po identifikaci pouštěni rodiče a zákonní zástupci s dětmi.

Denní řád třídy „Berušky“

6:00 - 9:45 - scházení dětí, spontánní činnosti (námětové, konstruktivní, didaktické, pracovní, hudební, výtvarné, jazykové chvilky, smyslové hry, relaxační cvičení, pohybové hry, tanec, individuální péče o děti se specifickými potřebami apod.), úklid hraček a pomůcek, řízená individuální, skupinová i frontální práce s dětmi, pohybové aktivity, sdělování zážitků a pocitů v ranním kruhu, sebehodnocení a hodnocení, hygiena.

8 :30 – 9:00 – dopolední svačina, hygiena

9:45 – 11:30 – hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku, převlékání

11:30 – 12:15 – hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek

12:15 – 14:00 – odpočinek dětí dle jejich individuální potřeby, klidové aktivity

14:00 – 14:30 – hygiena, odpolední svačina,

14:30 – 16:00 – spontánní a skupinové hry, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti, rozcházení dětí.

Adaptace

Při nástupu dítěte do MŠ jsou s rodiči projednány individuální postupy při zvykání dítěte na nové prostředí (viz Adaptační program).

Ranní hry a činnosti

Vycházejí ze samostatné volby dětí. Buď si hrají v menších či větších skupinkách nebo individuálně.

Hygiena a sebeobsluha

Při hygieně respektujeme individuální požadavky na intimitu a soukromí. V rámci sebeobsluhy a hygieny jsou děti vedeny k postupné samostatnosti, ohleduplnosti a vzájemné pomoci. V případě potřeby si dítě samo vhodným způsobem požádá o pomoc učitelku, provozního zaměstnance či kamaráda.

Řízená činnost

Činnosti jsou směřovány tak, aby podněcovaly aktivitu dětí, vycházely z jejich potřeb a zájmů a respektovaly jejich individuální možnosti. Vzdělávací nabídka odpovídá věkovým i individuálním potřebám dětí, v průběhu dne se nenásilně prolínají aktivity spontánní s aktivitami řízenými pedagogy, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Respektujeme individuální tempo každého dítěte. Vytváříme pro děti dostatek času i prostoru pro hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Pobyt venku

Činnosti při pobytu venku se také řídí ŠVP PV. Umístění a vybavení školní zahrady nabízí rozmanité možnosti k využití – poznávání a sounáležitost s přírodou, s přírodními jevy, tělovýchovné aktivity, tvořivé i námětové hry, rozvoj kamarádských vztahů mezi dětmi. Vycházky do blízkého okolí MŠ umožňují poznávat okolí svět a také promítají probíraná vzdělávací témata. V případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání ve třídě MŠ.

Stravování

Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobslužným činnostem rámci svých možností a schopností. Děti získávají stravovací návyky a také kulturní a sociální zkušenosti. Do stravy děti nenutíme, pouze osobním příkladem a slovně motivujeme.

Odpočinek a odpolední činnosti

Mladší děti odpočívají na lehátkách, starší děti relaxují na lehátkách v kratším čase, podle individuální potřeby. Poté se mohou věnovat činnostem, které neruší odpočinek ostatních dětí (prohlížení knížek a časopisů, kreslení ...). Po odpočinku následuje hygiena, svačina a volnočasové aktivity, které trvají do příchodu rodičů.

Individuální činnosti

Učitelky reagují na potřeby dětí a věnují se každému individuálně podle aktuální situace a možností. Informace o dětech následně předávají rodičům.

Záměr:

- Zajistit individuální přístup k dítěti v adaptačním období.
- Snažit se o plynulý a nenásilný přechod mezi jednotlivými aktivitami a činnostmi.
- Vést děti k samostatnosti ve všech směrech.

3.5 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci, kterou si systematicky prohlubují samostudiem (pedagogická literatura, metodické listy RAABE, knižní novinky, internet) či odbornými semináři z akreditovaných institucí (např. KVIC Nový Jičín, Agnos Bruntál). Za účelem vlastního vzdělávání mají pracovníci k dispozici dostatek pracovních

materiálů i odborné literatury. Ke zvyšování kvalifikace přistupují aktivně. Nově získané poznatky uplatňují v praxi a seznamují s nimi kolegy.

Pracovní doba je přizpůsobena rytmickému řádu dne, služby učitelek MŠ jsou organizovány tak, aby vždy a při všech činnostech byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Pedagogové i provozní personál jednají, pracují a chovají se způsobem odpovídající učitelské profesi.

Pedagogické pracovnice:

1. Petra Trebuláková vedoucí učitelka
2. Denisa Ohnoutková učitelka

Provozní zaměstnanci:

1. Vladislava Dršková vedoucí ŠJ, provozní zaměstnanec
2. Adéla Stiborská kuchařka
3. Jarmila Prusková výdej stravy
4. Jiřina Hrabovská uklízečka

Záměr:

Vedoucí učitelka maximálně podporuje vzdělávání pedagogů po dohodě s ředitelkou ZŠ s ohledem na personální a ekonomické možnosti školy.

3.6 Řízení mateřské školy

Od 1. 7. 2020 spadá řízení mateřské školy pod ředitelku Základní školy a Mateřské školy Holčovice Mgr. Janu Válkovou, MBA. Ředitelka školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje pracovníky do řízení školy a ponechává jim dostatek pravomocí.

Povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých zaměstnanců jsou jasně vymezeny pracovním řádem, vnitřním řádem, školním řádem a pracovními náplněmi. Povinnosti, pravomoci a úkoly pracovníků jsou jasně vymezeny.

Tím jsou daná jasná pravidla a kompetence všech zaměstnanců. Hmotná odpovědnost je podepsána s jednotlivými pracovníky. Zaměstnanci se podílejí na řízení školy prostřednictvím přidělených kompetencí i spoluúčastí na vytváření ŠVP.

Školním vzdělávacím programem jsou stanovena vzdělávací pravidla, kontrolní a evaluační činnost slouží pro vnitřní hodnocení všech stránek chodu mateřské školy. Evaluace poskytuje zpětnou vazbu a slouží pro stanovení cílů další práce.

Všem pracovníkům je vytvořen prostor pro spoluúčast na řízení MŠ, jsou přijímány a respektovány jejich názory. K předávání informací mezi zaměstnanci dochází zejména vzájemnou přímou komunikací, pracovními poradami, pedagogickými radami a dle potřeby i operativními poradami.

Ředitelka školy ve spolupráci s vedoucí učitelkou vyhodnocuje práci zaměstnanců, pozitivně hodnotí dílčí úspěchy a tím vytváří dobré prostředí pro dobře vykonanou práci. Z výsledků evaluačních činností jsou vyvozovány závěry pro další práci mateřské školy.

Pedagogický tým se vždy chová a jedná profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami ve výchově a vzdělávání dětí předškolního věku. Mezi sebou má jasně vymezena, společnými silami vytvořena pravidla.

Plánování pedagogické práce a chodu školy je funkční. Činnost školy prezentujeme v hlasateli obecního úřadu, na Webových stránkách, při dnech otevřených dveří a především na akcích pořádaných pro širokou veřejnost.

Záměr:

- Vést všechny zaměstnance MŠ k uvědomění si, že na tvorbě atmosféry v mateřské škole se podílejí všichni zaměstnanci nejen svým chováním, ale také vzájemnými vztahy
- Vytvářet pracovní prostředí se vzájemnou důvěrou, tolerancí a týmovou spoluprací.
- Vytvářet dobré image školy na veřejnosti

3.7 Spoluúčast zákonných zástupců a MŠ

Zákonní zástupci jsou pro nás rovnocennými partnery, kteří nám pomáhají v individuálním posouzení každého dítěte.

Důležitou součástí práce školy je otevřená komunikace s rodičovskou veřejností. Pedagogické pracovnice jsou s rodiči v každodenním kontaktu a snaží se o vytvoření prostředí vzájemné důvěry, porozumění, respektu a ochoty spolupracovat. Na vyžádání poskytují rodičům odborné informace, zapůjčí odbornou literaturu ze školní knihovny nebo zprostředkují konzultaci s odborníky.

Konzultujeme s rodiči návrhy na odklad školní docházky.

V naší mateřské škole je kladen velký důraz na kladný průběh prvního setkání při nástupu dítěte do MŠ. Velkou pozornost věnujeme adaptaci dětí na MŠ. Zákonní zástupci mohou denně konzultovat s učitelkami výsledky výchovně-vzdělávacího procesu svého dítěte, je jim umožněno nahlédnout do portfolia dítěte. Ideálním cílem je dosáhnout vzájemného a shodného působení na dítě.

Spolupráci rozvíjíme i na řadě různých akcích připravovaných pro rodiče – besídky, vánoční a velikonoční tvoření, vánoční a velikonoční jarmark, vystoupení dětí při různých příležitostech.

O dění v mateřské škole jsou rodiče pravidelně informováni při každodenním kontaktu, třídních schůzkách (2x ročně), prostřednictvím nástěnky v šatně dětí, na webových stránkách školy a ve zpravodaji obecního úřadu.

O spokojenosti a požadavcích rodičů a zákonných zástupců se dovídáme prostřednictvím anonymních anket, které připravujeme 1 x ročně.

Všichni zaměstnanci mateřské školy chrání soukromí rodiny a nezasahují do něj. Jsou poučeni a zachovávají diskrétnost při práci s důvěrnými informacemi dítěte (GDPR). Jednají se zákonnými zástupci ohleduplně, taktně, nezasahují do života a soukromí rodiny a neposkytují nevyžádané rady. Soukromé údaje a data o dětech jsou chráněna před zneužitím vnitřními předpisy školy.

Rodiče mají v šatně k dispozici k nahlédnutí Školní řád mateřské školy, ŠVP a další informační letáky.

Záměr:

- Prohlubovat vzájemnou otevřenou spolupráci se zákonnými zástupci.
- Nabízet rodičům konzultace s odborníky.
- Vytvářet rodinnou a přátelskou atmosféru.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími podmínkami

Cílem mateřské školy je vytvořit těmto dětem optimální podmínky k všestrannému rozvoji jejich osobnosti v souladu s jejich individuálními možnostmi a potřebami. Úzká spolupráce s rodinou a poradenskými zařízeními je samozřejmostí. Dodržujeme nejvhodnější postupy ve výchově a vzdělávání na základě doporučení diagnostických zařízení PPP (pedagogicko-psychologická poradna) a SPC (speciálně pedagogické centrum), která stanovují podpůrná opatření. Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga s dítětem. Člení se do pěti stupňů, členění do jednotlivých stupňů stanovuje platná legislativa (Vyhláška 27/2016 Sb., v platném znění).

- Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje škola sama, mají podobu individualizace přístupu k dítěti a vypracovává se PLPP (plán pedagogické podpory).
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně stanovuje ŠPZ (školní poradenské zařízení) na základě žádosti zákonných zástupců. ŠPZ vydá doporučení ke vzdělávání dítěte, která se stávají podkladem pro vypracování IVP (individuální vzdělávací plán).

V případě potřeby je učitelkami vypracován PLPP nebo individuální vzdělávací plán na základě vyhodnocených podpůrných opatření. Učitelky jsou odpovědné za realizaci PLPP, IVP i za jejich průběžné vyhodnocování.

K dětem ze sociálně či kulturně znevýhodněného prostředí nebo z jinak znevýhodněného zázemí přistupujeme individuálně a taktně. Pomáháme jim začlenit se do kolektivu, v případě

potřeby i pomocí školního asistenta. V rámci možností a jeho schopností dítě podporujeme v jeho samostatnosti.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Na základě upozornění zákonných zástupců či vlastním pozorováním či rozhovorem dochází k vytipování dětí nadaných nebo mimořádně nadaných. Výsledky z pozorování můžeme zaznamenat pomocí nominačních škál. Na základě vyšetření dítěte v PPP a jejího doporučení učitelky vypracují IVP, seznámí s ním zákonného zástupce a ten souhlas stvrdí podpisem.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj potenciálu dětí, včetně různých druhů nadání, aby se nadání mohla projevit a dále rozvíjet a uplatňovat v běžném životě. Nabídka činností by měla být pestrá a nesmí být jednostranná.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dvouletých dětí je potřeba vycházet ze specifické oblasti vývoje. Klademe důraz na plynulou adaptaci dětí za velké spolupráce s rodiči.

Vzhledem ke specifickému věku je potřeba vytvořit bezpečné a podnětné prostředí s odpovídajícím materiálním vybavením, organizačně a provozně zajistit péči o tyto děti v souladu s platnými právními předpisy. Dále je potřeba zajistit vyhovující režim dne (pravidelný rytmus, dostatek času na činnosti, stravování a odpočinek).

Pro děti je potřeba nastavit srozumitelná pravidla a zajistit laskavý a důsledný přístup, citlivě reagovat na individuální potřeby a zájmy dětí. Činnosti realizovat v menších skupinkách a dle možnosti individuálně.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Charakteristika a složení třídy

Vzdělávací proces je organizován v jedné heterogenní třídě s počtem zapsaných žáků v maximálním počtu 28 dětí. Je zajištěn pravidelný denní režim, který se pružně přizpůsobuje aktuálním potřebám dětí a mateřské školy (viz. denní režim).

Provozní doba MŠ: 6:00 - 16:00

Počet dětí: max. 28

Pedagogičtí pracovníci: 2 (vedoucí učitelka, učitelka)

Provozní zaměstnanci: 3 (vedoucí školní kuchyně, kuchařka, uklízečka)

4.2 Vzdělávání

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let.

Vzdělávací proces probíhá po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole. Všechny činnosti, které děti v průběhu dne provádějí, odpovídají požadavkům a zásadám obsaženým v RVP PV. Třída si zpracovává Třídní vzdělávací program, který vychází ze Školního vzdělávacího programu.

Volíme způsoby výchovy a vzdělávání, které jsou pro děti přirozené. Učitelky přihlížejí k momentálním potřebám dětí a k aktuální situaci. Využíváme situací vzniklých ze skutečného života. Upřednostňujeme prožitkové učení. Děti mají dostatek prostoru pro volnou hru. Klademe důraz na pozitivní hodnocení, sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Učitelky provádí jednoduchou diagnostiku dětí za účelem zjištění individuálních vzdělávacích potřeb.

Na začátku školního roku si společně s dětmi vytváříme pravidla pro hezké soužití v MŠ. Z programu „Začít spolu“ využíváme ranní kruh (k vyjadřování pocitů, sdílení zážitků, naslouchání druhým, reflexe). Z programu „Zdravá mateřská škola“ čerpáme v oblastech zdravého životního stylu, pobytu v přírodě, dle zájmu dětí organizujeme plavecký výcvik, využíváme saunu v prvním podlaží k otužování dětí.

Knihy, pomůcky, hračky

Odborná literatura je uložena ve třídě v učitelské knihovně a je k dispozici všem zaměstnancům. Každý rok sledujeme novinky na knižním trhu a podle našich potřeb i finančních možností dokupujeme nové knihy. Děti mají své knihy uloženy v dětské knihovně a jsou jim plně dostupné k prohlížení, listování, k rozvoji slovní zásoby atd.

Hračky a pomůcky jsou uloženy ve skříňkách, policích i na širokých parapetech. Jsou voleny vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí a s ohledem na bezpečnost.

Ke hrám při pobytu na zahradě jsou pomůcky uloženy v zahradním domku.

Technické zázemí

V herně je k dispozici rádio s DVD přehrávačem, televize, skartovací stroj, řezačka papíru, elektrické ořezávátko, laminovací přístroj, PC, tiskárna.

4.3 Kritéria přijímání dětí do MŠ

Základní ustanovení

Dle § 34 odst. 3 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění o přijetí k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitel mateřské školy. Zápis k předškolnímu vzdělávání na následující rok probíhá v souladu s právními předpisy v období od 2. do 16. května. Přesný termín stanovuje ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. O termínu zápisu jsou zákonní zástupci informováni na webových stránkách školy, na nástěnce MŠ, ve vývěsce MŠ a v místním zpravodaji. Zákonní zástupci se v daném termínu dostaví k zápisu pro následující školní rok.

Mateřská škola zřízena obcí Holčovice zajišťuje celodenní provoz.

Do mateřské školy se děti přijímají podle těchto kritérií:

- Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci (viz. § 50 zákona 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění)
- Přednostně jsou k předškolnímu vzdělávání přijímány děti s místem trvalého nebo prokázaného pobytu bydliště na území Holčovic v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (dosáhnou 6 let v období od 1. 9. do 31. 8. školního roku, pro který jsou zapisovány) a děti s odkladem povinné školní docházky.
- Dále jsou přijímány děti s místem trvalého nebo prokázaného bydliště na území Holčovic, jejichž zákonní zástupci jsou zaměstnáni.
- Do MŠ jsou přijímány zpravidla děti od 3 do 6 let, nejdříve však děti od 2 let.

Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání se podává v mateřské škole. Všichni zástupci, kteří podají žádost o přijetí dítěte do MŠ, obdrží písemné rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte do 30 dnů. K vyzvednutí převzetí rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte jsou zákonní zástupci vyzváni ředitelkou školy nebo obdrží rozhodnutí písemně poštou.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Snahou naší mateřské školy je umožnit dětem, aby z nich vyrostly šťastné, spokojené, emocionálně vyrovnané bytosti. Cílem naší mateřské školy je rozvoj osobnosti všech dětí ve všech oblastech. Podporujeme samostatnost a aktivitu dítěte.

5.1 Platná legislativa, ze které vychází v současnosti předškolní vzdělávání

- RVP PV
- Konkretizované očekávané výstupy RVP PV
- Vyhláška MŠMT č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání, v platném znění
- Zákon 561/2004 Sb., v platném znění (školský zákon)
- Národní program rozvoje vzdělávání v ČR (Bílá kniha)
- Úmluva o právech dítěte

5.2 Východiska Školního vzdělávacího programu

Hlavními rámcovými cíli jsou:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Hlavními klíčovými kompetencemi jsou:

1. Kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské (dle RVP PV 2017)

Školní vzdělávací program obsahuje vlastní záměry a cíle a zároveň čerpá některé prvky z jiných schválených vzdělávacích programů:

Začít spolu-ranní kruh (sdílení zážitků, vyjadřování pocitů, naslouchání druhým...)

- reflexní kruh (sebehodnocení, spolupráce s rodiči, práce ve skupinkách)

Naším úkolem je:

- Doplnovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.
- Pokusit se o optimální, individuálně dosažitelnou, úroveň rozvoje každého dítěte a vytvořit mu tak dobré předpoklady k pokračování ve vzdělávání.
- Rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu.

- Napomáhat mu v chápání okolního světa, učit dítě žít ve společnosti ostatních lidí, přibližovat mu normy a hodnoty společností uznávané a v tomto mu jít vlastním příkladem.
- Na základě jednoduché diagnostiky doporučit dětem, které to potřebují, včasnou speciální pedagogickou péči.

5.3 Cíle mateřské školy

Mateřská škola si klade za cíl vytvořit pro děti bezpečné, respektující a láskyplné prostředí pro jejich zdravý rozvoj. Základním předpokladem pro dosažení vytýčených cílů je uspokojení základních potřeb dítěte (biologické, psychické a sociální).

Snažíme se pro děti vytvořit prostředí plné lásky, porozumění, úcty, pohody a přátelské vzájemné komunikace, umožňující všestranný rozvoj dětí.

Usilujeme o to, aby naši mateřskou školu opouštěly samostatné, zdravě sebevědomé, laskavé a morální osobnosti.

Prostředky realizace cílů:

- Podnětné a láskyplné prostředí rodinného typu.
- Vytvoření optimálních podmínek pro rozvoj samostatnosti, tvořivosti a sebeuplatnění.
- Orientace na zdravý životní styl, zdravé životní návyky.
- Žít v sounáležitosti s přírodou.
- Udržování starých a obnovování zapomenutých tradic.
- Úzká spolupráce s rodiči.
- Osobnostní růst pedagogů.
- Využití nových forem a metod ve výuce.
- Modernizace technického zázemí (interaktivní tabule, PC)

Metody vzdělávací práce:

- Učení hrou
- Prožitkové učení
- Kooperativní učení
- Situační učení
- Spontánní sociální učení
- Rozhovor
- Pozorování
- Vyvážené spontánní i řízené aktivity
- Didakticky zacílená činnost (přímo nebo nepřímo motivovaná)
- Praktické

Formy vzdělávací práce:

- Frontální (práce s celou skupinou)
- Skupinové (3 - 5 dětí)
- Individuální
- Kooperativní
- Řízené
- Spontánní
- Exkurze, vycházka, výlet

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Naše mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu „Zapust’ a cti kořeny, bude krásně na zemi“. Filozofií programu je vytvořit v dětech silnou vazbu na věci kolem sebe, na svou rodinu, kamarády, přírodu, tradice, kulturu, umění, naši zem i celou zeměkouli. Jde nám o všestranný rozvoj dítěte v samostatně myslícího, ale také zodpovědného jedince.

Naším cílem je vytvořit u dětí povědomí o tom, v jakém přírodním a společenském prostředí žijí, jak jej mohou chránit a spoluvytvářet. Přejeme si, aby byly děti šťastné a cítily se v mateřské škole jako doma, ve své rodině. Chceme být dětem partnery, budovat u nich pocit důvěry a bezpečí, aby se mohly po všech stránkách rozvíjet.

Mezi dlouhodobé cíle školy patří spolupráce mateřské školy se zákonnými zástupci a jejich zapojení do činností a akcí MŠ i do plánování a příprav činností a akcí.

Naším velkým cílem je vytvářet dobrou image mateřské školy a její propagaci.

ŠVP je orientován na environmentální výchovu a uctívání národních tradic.

Při tvorbě Školního vzdělávacího programu vycházíme z Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterém jsou stanoveny požadavky na výchovu a vzdělávání v mateřské škole.

Hlavní rámcové cíle RVP:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Hlavní klíčové kompetence RVP:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Školní vzdělávací program je členěn do tří integrovaných bloků:

1. **Kořeny života**
2. **Kořeny k přírodě**
3. **Kořeny k tradicím a tajemnu**

Vzdělávací program

„ZAPUŠŤ A CTI KOŘENY, BUDE KRÁSNE NA ZEMI“

Motto:

„Zaléváš-li květiny, zalévej kořeny. Poučuješ-li člověka, mluv k jeho srdci.“

Čínské přísloví

6.1 Vzdělávací obsah ŠVP

Vzdělávací obsah je tvořen převážnou měrou učivem, které je uspořádáno do ucelených částí v podobě tří integrovaných bloků. Stanovené dílčí vzdělávací cíle vycházejí z pěti oblastí předškolního vzdělávání:

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika - Jazyk a řeč**
 - **Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie**
 - **Myšlenkové operace**
 - **Sebepojetí, city, vůle**
- **Dítě a ten druhý**
- **Dítě a společnost**
- **Dítě a svět**

Vzdělávací oblasti se navzájem propojují, ovlivňují a vytvářejí celek. Jednotlivé integrované bloky zasahují všechny vzdělávací oblasti a přispívají k rozvoji a učení dítěte v různých oblastech (biologické, psychologické, sociální). Vzdělávací cíle z jednotlivých oblastí se vzájemně prolínají, navazují na sebe, na některých místech se i částečně překrývají. Opakují se v rámci různých oblastí, i když v jiných souvislostech. Dětem tak umožňují získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky, získávat samostatné postoje a poznávat žádoucí hodnoty. Integrované bloky poskytují pestrou nabídku činností a to jak intelektových, tak i praktických.

Učitelky při tvorbě Třídního vzdělávacího programu vycházejí z ŠVP, z adaptačního programu a preventivního programu. Klíčová témata, vzdělávací cíle či časový plán upravují nebo doplňují podle potřeb TVP.

Při tvorbě TVP učitelky klíčová témata rozpracují podrobně do tematických částí nebo projektů formou:

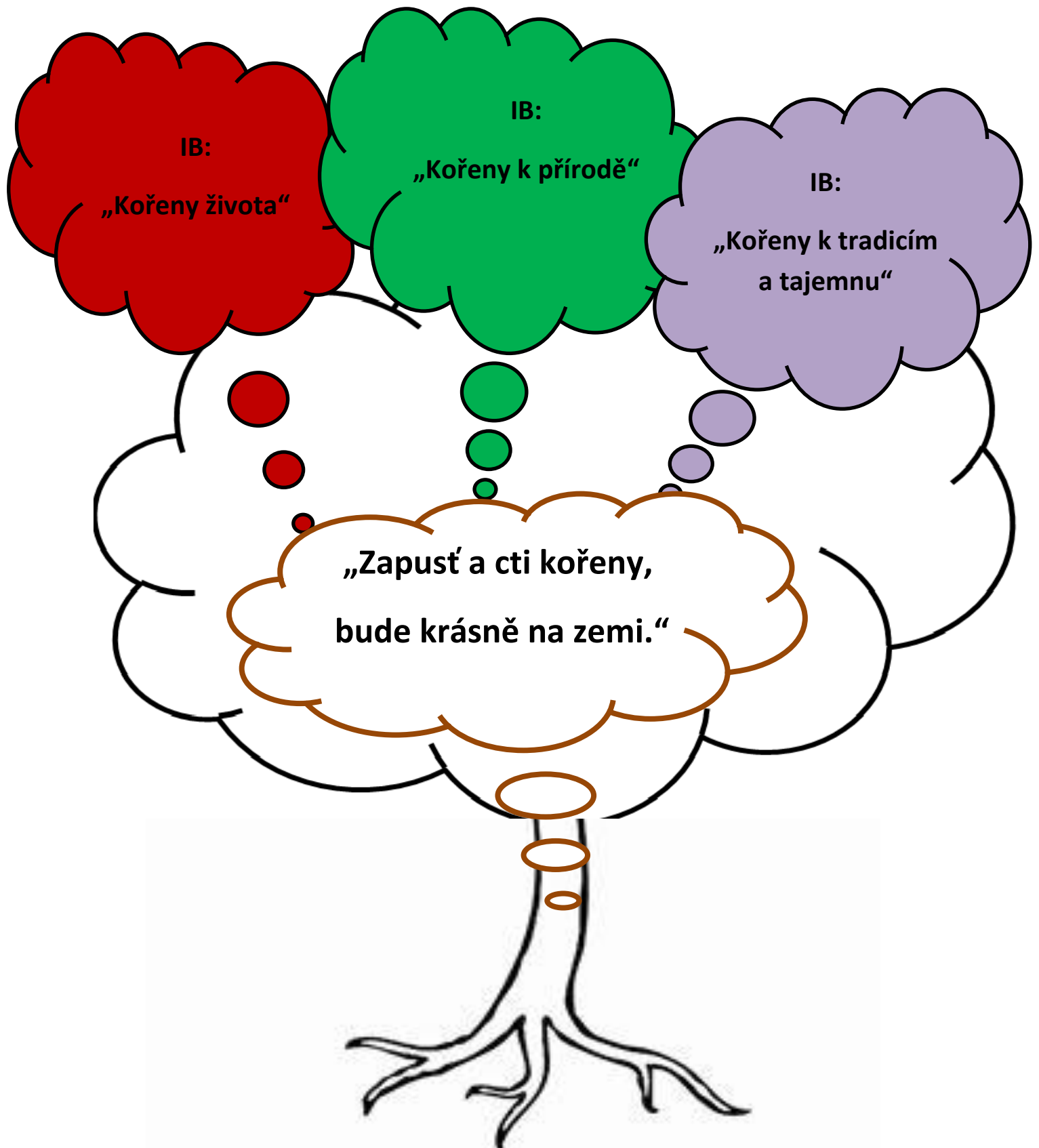
- Konkrétního vymezení sledovaných cílů ve formě výstupů vzdělávání (čeho chce učitelka dosáhnout, co by dítě na konci mělo umět)
- Konkrétního vymezení učiva
- Konkrétní nabídky aktivit a činností

Pedagogický plán - TVP se přizpůsobuje věkové skupině dětí, možnostem, zájmům a potřebám dětí.

TVP je otevřený dokument, který je dotvářen dle postupu ve vzdělávání a s ohledem na individuální potřeby a zájmy. Vzniká průběžně, operativně se dotváří a na jeho tvorbě spolupracují obě učitelky ve třídě. Není povinností pedagoga dodržovat veškerou předem připravenou nabídku. O grafické podobě po domluvě mezi sebou učitelky rozhodují samy. Součástí TVP jsou návrhy činností, metodické poznámky, náměty, hry, básně, písničky, pracovní listy. Formy a metody volí pedagog tak, aby byl vzdělávací proces co nejefektivnější.

6.2 Vzdělávací program a jeho členění do integrovaných bloků

Myšlenková mapa

7. Vzdělávací projekt ŠVP PV a přehled integrovaných bloků

1. INTEGROVANÝ BLOK

„Kořeny života“

Záměr IB:

Záměrem integrovaného bloku je děti naučit vnímat věci, svět, děje a jevy kolem sebe, uvědomit si sebe sama, svou osobnost, najít svou identitu, orientovat se v pravidlech soužití, naučit se žít ve společenství lidí a učit se řešit konfliktní situace a problémy ve třídě i v rodině. Budeme hledat kořeny – pouto, které nás pojí s našimi milými, kořeny k vlasti, obci... Uvědomíme si kořeny k našim předkům. Prostřednictvím tohoto IB budeme vést děti k empatickému chování a jednání. Budeme se seznamovat se zdravím a zdravým životním stylem.

Vzdělávací nabídka:

- Činnosti zaměřené na přirozenou adaptaci dítěte na pobyt v mateřské škole
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- Pohybové činnosti při pobytu venku – chůze, turistika, míčové a jiné hry, průlezky, skluzavky, bobování, výlety do okolí
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, hračkami, pomůckami, technickými přístroji, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- Smyslové a psychomotorické hry činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání různých forem paměti (zrakové, sluchové mechanické a logické, obrazné a pojmové), koncentrace pozornosti apod.
- Pohybové a zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků, seznámení s různými nebezpečnými situacemi, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- Konstruktivní a grafické činnosti

- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti stolování, osobní hygieny, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- Činnosti relaxační a odpočinkové, činnosti zážitkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu osobní i pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- Samostatný slovní projev na určité téma, vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Rozvíjení řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních, (vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým, společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace.
- Rozvíjení paměti, pozornosti, představivosti a fantazie
- Komentování zážitků, aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti, užívání gest
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, encyklopedií apod.
- Poslech čtených nebo vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů, návštěva kulturních akcí apod.
- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- Spontánní hra, volné experimenty s materiálem a předměty
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Námětové hry a činnosti
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- Záměrné pozorování běžných předmětů a objektů, určování a pojmenování jejich vlastností, charakteristických znaků
- Osvojování si jednoduchých poznatků o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách
- Řešení myšlenkových i praktických problémů
- Dramatické činnosti, literární, hudební činnosti a hudebně-pohybové hry, výtvarné hry apod.
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, piktogramů, značek, obrazců
- Každodenní setkávání s pozitivními vzory chování a jednání
- Podporovat dětská přátelství, osvojovat si návyky k podpoře osobní svobody
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí

- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- Výlety – příroda, kulturní zařízení, hřiště...
- Rozvíjení kooperativních činností
- Získávání organizačních dovedností
- Získávání vlastní identity a vnímání rozdílů mezi lidmi
- Osvojování si věku přiměřených dovedností
- Péče o životní prostředí a krajinu
- Činnosti zaměřené na sociální prostředí, ve kterém dítě žije, rozlišování různých společenských rolí
- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- Rozvíjení mravního a estetického vnímání, citění a prožívání
- Hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, sebekontroly
- Seznamování se zvyky a tradicemi v naší vlasti i v jiných kulturách
- Praktické činnosti
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů.

Vzdělávací oblast: Dítě a jeho tělo		Kořeny života
Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	
Uvědomění si vlastního těla	➤ Zachovávat správné držení těla ➤ Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla,	

<p>Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>Rozvoj a užívání všech smyslů</p> <p>Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p> <p>Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ➤ Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ➤ Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ➤ Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami ➤ Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod. ➤ Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) ➤ Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod. ➤ Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod. ➤ Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) ➤ Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
--	--

<p>Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> <p>Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy ➤ Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
---	---

<p>Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika Kořeny</p> <p>života</p>	
<p>Vzdělávací cíle</p>	<p>Očekávané výstupy</p>
<p>Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči ➤ Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno ➤ Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

(výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- Domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat jej a zopakovat jej ve správných větech)
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- Chápat slovní vtíp a humor

- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Utvořit jednoduchý rým
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- Poznat napsané své jméno
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem uvažuje, také vyjádřit

**Rozvoj tvořivosti
(tvořivého myšlení, řešení
problémů, tvořivého
sebevyjádření)**

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

**Posilování přirozených
poznávacích citů
(zvědavosti, zájmu, radosti
z objevování apod.)**

- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

**Vytváření pozitivního
vztahu k intelektuálním
činnostem a k učení,
podpora a rozvoj zájmu o
učení**

- Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

**Osvojení si elementárních
poznatků o znakových
systémech a jejich funkci
(abeceda, čísla)**

- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Vytváření základů pro

<p>práci s informacemi</p> <p>Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p> <p>Získání relativní citové samostatnosti</p> <p>Rozvoj schopnosti sebeovládání</p> <p>Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p> <p>Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Postupovat a učit se podle instrukcí ➤ Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je ➤ Rozhodovat o svých činnostech ➤ Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ➤ Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ➤ Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky ➤ Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory ➤ Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení ➤ Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti ➤ Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ➤ Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ➤ Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) ➤ Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem ➤ Zorganizovat hru
---	---

<p>Rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání</p> <p>Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) ➤ Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním ➤ Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
---	--

<p>Vzdělávací oblast: Dítě a ten druhý života Kořeny</p>	
<p>Vzdělávací cíle</p>	<p>Očekávané výstupy</p>
<p>Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p> <p>Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla ➤ Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho ➤ Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním

<p>Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v Mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
<p>Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené ➤ Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
<p>Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad ➤ Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství ➤ Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
<p>Rozvoj kooperativních dovedností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou ➤ Spolupracovat s ostatními
<p>Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. ➤ Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

**Vzdělávací oblast: Dítě a společnost
života****Kořeny**

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<ul style="list-style-type: none">➤ Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)➤ Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých➤ Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)➤ Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)➤ Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
Rozvoj schopnosti žít ve	<ul style="list-style-type: none">➤ Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině,

<p>společensví ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet, se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ➤ Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
<p>Rozvoj základních kulturně společenských postojů a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé ➤ Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
<p>Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
<p>Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

<p>Vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností</p> <p>Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovednosti umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat</p> <p>Rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí ➤ Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) ➤ Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
--	--

**Vzdělávací oblast: Dítě a svět
života**

Kořeny

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
<p>Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu</p> <p>Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> <p>Poznávání jiných kultur</p> <p>Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p> <p>Osvojení si poznatků a</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)➤ Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi ➤ Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte➤ Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí➤ Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) ➤ Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí ➤ Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) ➤ Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky

<p>dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p> <p>Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p> <p>Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) ➤ Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole ➤ Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
--	---

2. INTEGROVANÝ BLOK

„ Kořeny k přírodě“

Záměr IB:

V tomto integrovaném bloku nahlédneme do rozmanitého světa živé i neživé přírody, seznámíme se s odpovědným postojem člověka ve vztahu k přírodě. Povíme si, jak přírodu chránit a žít v jejím souladu. Budeme pozorovat změny a proměny spojené s ročními obdobími, koloběhem života, přírodní jevy a děje, vnímat celosvětové globální problémy. Naučíme se poznávat ekosystém, budeme vyvíjet ekologické aktivity a provádět experimenty, zaměříme se na zdravý životní styl. Budeme hledat opravdové kořeny a kořínky, starat se o ně, vnímat jejich důležitost, ale budeme hledat také kořeny k návratu k přírodě.

Vzdělávací nabídka:

- Přirozené pozorování okolní přírody, vycházky do okolí, výlety, rozhovor a výsledku pozorování a sdělování zážitků
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií, činnosti zaměřené k vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky)
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- Ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

- Praktické užívání technických přístrojů, náradí, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- Záměrné pozorování živých i neživých objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí, jejich porovnávání
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace apod.
- Námětové hry a činnosti
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- Dramatické činnosti (předvádění, napodobování, mimické vyjadřování apod.)
- Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení, různorodé pohybové aktivity uvnitř i venku)
- Orientace na zdravý životní styl (životospráva, sportování, otužování apod.)
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím)
- Relaxační a odpočinkové činnosti, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- Činnosti při pobytu venku (turistika, míčové hry, skluzavky, bobování apod.)

- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.)
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
<p>Uvědomění si vlastního těla</p> <p>Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>Rozvoj a užívání všech smyslů</p> <p>Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p> <p>Osvojení si poznatků a dovedností důležitých</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachovávat správné držení těla ➤ Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ➤ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ➤ Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ➤ Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ➤ Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami ➤ Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) ➤ Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) ➤ Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ➤ Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) ➤ Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat

<p>k podpoře zdraví, bezpečí osobní pohody i pohody prostředí</p> <p>Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> <p>Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<p>pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých ➤ Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy ➤ Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
--	---

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
<p>Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči ➤ Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno ➤ Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách ➤ Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
<p>Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Domluvit se slovy i gesty, improvizovat ➤ Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat jej a zopakovat jej ve správných větách ➤ Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat ➤ Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ➤ Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) ➤ Sledovat a vyprávět příběh, pohádku ➤ Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) ➤ Chápat slovní vtip a humor
<p>Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech ➤ Utvořit jednoduchý rým ➤ Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma ➤ Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci ➤ Sledovat očima zleva doprava ➤ Poznat některá písmena a číslice, popř. slova ➤ Poznat napsané své jméno ➤ Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
<p>Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného,

<p>vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>chybějícího)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost ➤ Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno ➤ Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem uvažuje, také vyjádřit
<p>Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) ➤ Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ ➤ Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
<p>Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení ➤ Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
<p>Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
<p>Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu

<p>číslo)</p> <p>Vytváření základů pro práci s informacemi</p> <p>Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p> <p>Získání relativní citové samostatnosti</p> <p>Rozvoj schopnosti sebeovládání</p> <p>Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p>	<p>v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase ➤ Postupovat a učit se podle instrukcí ➤ Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je ➤ Rozhodovat o svých činnostech ➤ Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ➤ Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ➤ Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky ➤ Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory ➤ Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení ➤ Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti ➤ Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ➤ Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ➤ Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit
--	--

<p>Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p> <p>Rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p> <p>Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem ➤ Zorganizovat hru ➤ Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) ➤ Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním ➤ Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
---	---

<p>Vzdělávací oblast: Dítě a ten druhý Kořeny k přírodě</p>	
<p>Vzdělávací cíle</p>	<p>Očekávané výstupy</p>
<p>Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

<p>Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
<p>Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v Mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. ➤ Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
<p>Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené ➤ Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
<p>Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad ➤ Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství ➤ Odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná
<p>Rozvoj kooperativních dovedností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou ➤ Spolupracovat s ostatními
<p>Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. ➤ Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi,

vztazích s druhými dětmi i dospělými	staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
---	--

Vzdělávací oblast: Dítě a společnost Kořeny k přírodě	
Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) ➤ Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých ➤ Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích)

<p>prostředí</p> <p>Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet, se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p> <p>Rozvoj základních kulturně společenských postojů a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p> <p>Vytvoření povědomí o mezilidských morálních</p>	<p>samostatně, jinak s pomocí)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) ➤ Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat ➤ Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ➤ Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody <ul style="list-style-type: none"> ➤ Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé ➤ Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi
---	--

<p>hodnotách</p> <p>Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>Vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností</p> <p>Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p> <p>Rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) ➤ Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí ➤ Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) ➤ Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
---	---

**Vzdělávací oblast: Dítě a svět
přírodě**

Kořeny k

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu	<ul style="list-style-type: none">➤ Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)➤ Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	<ul style="list-style-type: none">➤ Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte➤ Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí➤ Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
Poznávání jiných kultur	<ul style="list-style-type: none">➤ Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	<ul style="list-style-type: none">➤ Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené

<p>Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p> <p>Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p> <p>Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p> <p>Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p> <p>Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) ➤ Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) ➤ Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole ➤ Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
---	---

3. INTEGROVANÝ BLOK

„Kořeny k tradicím a tajemnu“

Záměr IB:

Poslední integrovaný blok je věnován věcem mezi nebem a zemí, odkrývá tajemství dávných časů (minulosti, historie), nahlíží do světa budoucnosti, vtahuje do světa fantazie, a pevnými kořeny nás poutá k dávným i nedávným tradicím. K tradicím budeme přistupovat s úctou a pokusíme si vytvářet tradice nové. S prožitkem budeme plynule proplovat mezi skutečností a pohádkou, učit se z chyb a nacházet nová řešení.

Vzdělávací nabídka:

- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným hudebním (apod.) uměním uvnitř i mimo mateřskou školu.
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- Ekologicky motivované hry a aktivity
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné etudy
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se sním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- Námětové hry a činnosti
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

- Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií, encyklopediemi apod.), seznámení se sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- Samostatný slovní projev na určité téma
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení (nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- Smyslové a psychomotorické hry
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Vzdělávací oblast: Dítě a jeho tělo**Kořeny k tradicím a tajemnu**

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
<p data-bbox="183 1193 510 1261">Uvědomění si vlastního těla</p> <p data-bbox="183 1485 518 1888">Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p data-bbox="183 1962 502 2029">Rozvoj a užívání všech smyslů</p>	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="614 1193 1396 1227">➤ Zachovávat správné držení těla<li data-bbox="614 1229 1396 1299">➤ Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou<li data-bbox="614 1301 1396 1370">➤ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu<li data-bbox="614 1373 1308 1406">➤ Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem <li data-bbox="614 1485 1396 1697">➤ Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)<li data-bbox="614 1700 1396 1888">➤ Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami <li data-bbox="614 1962 1396 2029">➤ Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tary

<p>Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p> <p>Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí osobní pohody i pohody prostředí</p> <p>Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> <p>Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<p>předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) ➤ Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod. ➤ Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod. ➤ Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) ➤ Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých ➤ Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy ➤ Pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
--	--

Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika Kořeny k tradicím a tajemnu

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
<p>Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči ➤ Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno ➤ Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách ➤ Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
<p>Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Domluvit se slovy i gesty, improvizovat ➤ Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat jej a zopakovat jej ve správných větách ➤ Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat ➤ Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) ➤ Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod. ➤ Sledovat a vyprávět příběh, pohádku ➤ Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) ➤ Chápat slovní vtip a humor

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie)

Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)

- Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- Utvořit jednoduchý rým
- Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- Sledovat očima zleva doprava
- Poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- Poznat napsané své jméno
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem uvažuje, také vyjádřit

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

<p>apod.)</p> <p>Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p> <p>Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p> <p>Vytváření základů pro práci s informacemi</p> <p>Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p> <p>Získání relativní citové</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit ➤ Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) ➤ Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase ➤ Postupovat a učit se podle instrukcí ➤ Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je ➤ Rozhodovat o svých činnostech ➤ Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ➤ Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ➤ Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky ➤ Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
---	--

<p>samostatnosti</p> <p>Rozvoj schopnosti sebeovládání</p> <p>Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p> <p>Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit</p> <p>Rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání</p> <p>Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení ➤ Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti ➤ Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ➤ Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí ➤ Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) ➤ Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem ➤ Zorganizovat hru ➤ Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) ➤ Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním ➤ Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
---	--

Vzdělávací oblast: Dítě a ten druhý tajemnu**Kořeny k tradicím a**

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
<p>Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p> <p>Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p> <p>Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v Mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p> <p>Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p> <p>Rozvoj interaktivních a komunikativních</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla ➤ Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho ➤ Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.➤ Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je ➤ Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. Osobnostní odlišnosti jsou přirozené➤ Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) ➤ Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad➤ Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

<p>dovedností verbálních i neverbálních</p> <p>Rozvoj kooperativních dovedností</p> <p>Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná ➤ Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou ➤ Spolupracovat s ostatními ➤ Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. ➤ Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
---	---

Vzdělávací oblast: Dítě a společnost Kořeny k tradicím a tajemnu

Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
<p>Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet, se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) ➤ Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých ➤ Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) ➤ Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) ➤ Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat ➤ Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ➤ Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

<p>Rozvoj základních kulturně společenských postojů a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé ➤ Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
<p>Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
<p>Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
<p>Vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
<p>Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevit</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
<p>Rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební

	dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
--	--

Vzdělávací oblast: Dítě a svět Kořeny k tradicím a tajemnu	
Vzdělávací cíle	Očekávané výstupy

<p>Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) ➤ Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
<p>Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte ➤ Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí ➤ Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
<p>Poznávání jiných kultur</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
<p>Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
<p>Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně

8. Evaluační činnost školy

Evaluace poskytuje škole informace potřebné pro zlepšení fungování jejího školního vzdělávacího programu. Prostřednictvím evaluace je umožněno lépe porozumět procesům, které ve škole probíhají, a tyto procesy zpětně ovlivňovat.

Evaluační a hodnotící činnosti přináší důležité informace o fungování ŠVP a kvalitě vzdělávací práce, ale také podněty pro další rozvoj mateřské školy, tvorbu a realizaci ŠVP a zvyšování jeho účinnosti.

Evaluační činnosti probíhají na vnitřní a vnější úrovni:

Vnitřní evaluace mateřské školy

- Hodnocení podmínek vzdělávacího procesu
- Hodnocení každodenních podmínek v ranním kruhu
- Hodnocení a sebehodnocení dětmi po ukončení činnosti
- Rozbor pozorovacích záznamů a portfolií dětí
- Kontrolní činnosti ředitelky školy
- Průběžné vyhodnocování ŠVP PV, jeho soulad s RVP PV
- Naplňování cílů vzdělávacího programu (TVP – integrované bloky, kvalita práce)
- Vyhodnocování práce zaměstnanců školy

Vnější evaluace mateřské školy

- Hodnocení spolupráce s rodiči
- Hodnocení spolupráce se širokou veřejností
- Kontroly ze strany zřizovatele
- Hodnocení kontrolních orgánů a ČŠI

8.1 Plán evaluačních činností

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
Děti	Pozorování	průběžné	třídní učitelky	hodnocení pozorování, provedení, zkvalitnění pedagogického působení na dítě
Výsledky vzdělávání	pozorování rozhovory	průběžně	třídní učitelky	záznamy o dětech, informace pro zákonné zástupce a odborné instituce
Diagnostika dětí	pozorování rozhovory písemné záznamy	2 x ročně (leden, červen)	třídní učitelky	záznamy o dětech
Předškolní děti	test školní zralosti	leden	třídní učitelky	určování školní zralosti
TVP PV – evaluace IB	písemné záznamy	po ukončení IB	třídní učitelky	záznamy v přehledu výchovné práce a TVP
ŠVP PV	dotazník pro učitelky č. 1	konec školního roku	ředitelka školy	vyhodnocení dotazníku
Podmínky vzdělávací práce	dotazník pro učitelky č. 2	konec školního roku	ředitelka školy	vyhodnocení dotazníku
Rodiče	třídní schůzky, rozhovory konzultace	říjen, duben	třídní učitelky, ředitelka školy	okamžité vyhodnocení
Zaměstnanci	Hospitace	průběžný plán hospitací	ředitelka školy	záznamy z hospitací
Kvalita práce ped. pracovníků	autoevaluační dotazník	konec školního roku	ředitelka školy	vyhodnocení dotazníku
Kvalita práce neped. prac.	autoevaluační dotazník	konec školního roku	ředitelka školy	vyhodnocení dotazníku
DVPP	průběžné záznamy	pedagogické rady	učitelky, ředitelka školy	plán DVPP

Akce školy	Fotodokumentace	průběžně	třídní učitelky	webové stránky zpravodaj obce kronika školy
Spolupráce s jinými Organizacemi	Fotodokumentace	průběžně	třídní učitelky	webové stránky zpravodaj obce kronika školy
Ekonomické podmínky	rozbory, plány	2 x ročně	ředitelka školy	plán kontrolní činnosti

9. Adaptační program „Kamarádi a Berušky“

Období adaptace je velká zátěž pro všechny děti. Musejí se vyrovnat s mnohdy prvním odloučením od rodičů, zvykají si na nový režim v neznámém prostředí, učí se žít v kolektivu svých vrstevníků a setkávají se s novou autoritou v podobě učitelky. Adaptační období je těžké pro dítě, ale zrovna tak pro rodiče

Naším cílem je dětem i rodičům toto období co nejvíce ulehčit:

- V předadaptačním období organizujeme společná i individuální setkání za účasti rodičů v předem dohodnutou dobu a umožňujeme rodičům pobývat společně se svým dítětem v prostředí MŠ – seznámit se s prostředím, pohrát si, účastnit se programu MŠ apod.
- Na začátku docházky získáváme informace od rodičů o dětech prostřednictvím malého dotazníku
- Umožníme přítomnost rodičů v MŠ s dítětem první dny po nástupu do mateřské školy
- Doporučíme rodičům postupné prodlužování délky pobytu dítěte v MŠ a jeho pozvolné přivykání si novému režimu i prostředí
- Volíme individuální přístup – některé dítě potřebuje zapojit do činností, některé přihlíží z povzdálí a čas zapojení si volí samo
- Po příchodu do mateřské školy volíme pravidelné rituály, které navozují pocit bezpečí – přivítání s paní učitelkou, pověšení obrázku své značky na domeček ve třídě
- Pokud je to možné, umožňujeme dětem přinést si z domova svou oblíbenou hračku
- Pravidelně informujeme rodiče o průběhu adaptačního období
- Mateřská škola umožňuje zapůjčit si ze školní knihovny odbornou publikaci zaměřenou na adaptační program
- Umožňujeme rodičům podílet se na akcích školy, navrhnout připomínky a změny, spolupodílet se na řešení problémů

10. Minimální preventivní program

Tento program je pro naši školu zpracován dle Metodického pokynu k primární prevenci sociálně – patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Program je přílohou ŠVP a pro veřejnost je vyvěšen v šatně. V rámci prevence předcházení patologických jevů spolupracujeme s policií ČR ve Městě Albrechticích.

10.1 Obsah minimálního preventivního programu:

Zdraví:

- co je zdraví - nemoc, ochrana zdraví, dýchání, životospráva, pitný režim, pohyb, otužování, bezpečnost
- lidské smysly
- stavba těla
- hygiena
- ochrana před stresem

Nebezpečí:

- nesahat na cizí psy, kočky, mrtvá zvířata
- nekonzumovat rostliny, bobule bez konzultace a kontroly dospělé osoby
- dbát na bezpečnost silničního provozu
- nedůvěřovat cizím lidem a chránit se před nimi
- předcházet nebezpečí požáru
- nesahat na nebezpečné předměty
- chránit se před šikanou
- nepodceňovat přírodní jevy – bouřka, krupobití, povodeň
- dbát na bezpečí při pobytu na dětském hřišti, ve třídě, při vycházkách
- vyhýbat se návykovým látkám (alkohol, léky, kouření, drogy), gamblérství
- seznámit se s pojmem „vandalismus“, uvádět příklady

Pohybové aktivity:

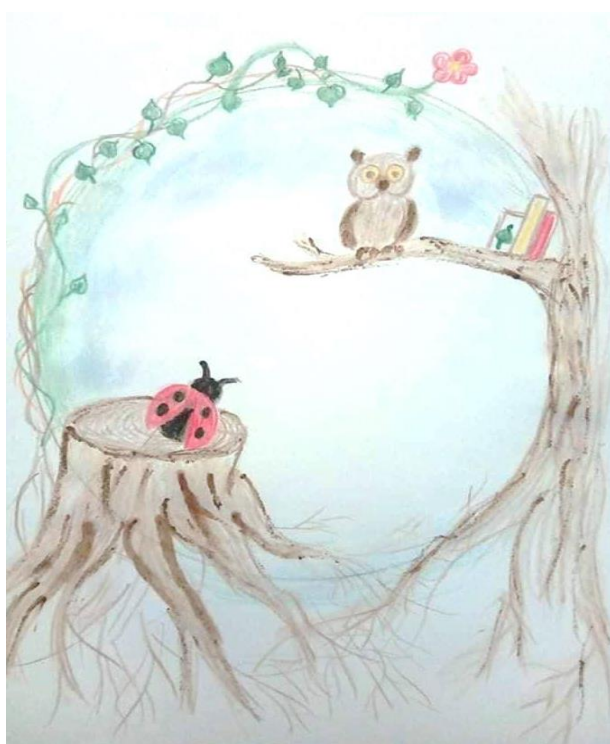
- zdravotní cvičení
- pohybové hry
- řízené činnosti zaměřené na pohyb
- plavání
- relaxační cvičení
- spontánní pohyb ve třídě či na zahradě MŠ

Mezilidské vztahy:

- požádat o pomoc a umět nabídnout
- učit se základům slušného chování
- umět se rozdělit
- zajímat se o druhé

11. Závěr

Školní vzdělávací program „Zapust’ a cti kořeny, bude krásně na zemi“ byl koncipován tak, aby obsahoval všechny prvky potřebné k všestrannému rozvoji dítěte. Je našim velkým přáním učinit děti šťastnými, vyrovnanými a dobře připravenými do dalšího života. Zapustit do dětí kořeny lidskosti, vlídnosti a laskavosti.

„Člověk dokonale učený jest strom na kořenu vlastním stojící, svou vlastní vláhou se napájející, vždycky stále a čím dále tím silněji rostoucí, zelenající se, kvetoucí, ovoce nesoucí.“

Jan Amos Komenský